

Rahvatervishoiu seadus

1. peatükk

Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega reguleeritakse riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse ülesandeid rahvatervishoiu korraldamisel, ülesandeid, piiranguid ja nõudeid inimeste tervise kaitse tagamiseks, rahvastiku tervise seonduvate riiklike andmekogude loomist ja pidamist, uuringuetika komitee moodustamist ja töökorda, rahvatervishoiu meetmete rahastamist, riikliku ja haldusjärelevalve tegemist seaduses sätestatud nõuete täitmise üle ning nõuete rikkumisega kaasnevat vastutust.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse eesmärk

Seaduse eesmärk on tagada inimeste tervise kaitse, luua tingimused elanike oodatava ja tervena elada jäänud eluea pikendamiseks, ennetada ja vähendada ebasoovitavaid tervisemõjusid ja suurendada võrdsust elanike terviseseisundis ning saavutada seeläbi positiivseid muutusi rahvastiku tervises.

§ 3. Tervis, rahvastiku tervis ja avalikkus

(1) Tervis on inimese füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund.

(2) Rahvastiku tervis on kindla territooriumi elanike või eri rahvastikurühmade tervise seisund.

(3) Avalikkus on eelnevalt kindlaks määramata füüsiliste ja juriidiliste isikute ring. Avalikkuse all mõistetakse ka sotsiaalmeedias loodud suhtlusgrupe, veebilehti, foorumeid ja muud taolist.

§ 4. Elukeskkond, tervisemõjur ja tervisemõju

(1) Elukeskkond käesoleva seaduse tähenduses on inimest ümbritsev sotsiaal-majanduslike, psühhosotsiaalsete ning loodusliku ja tehniliku keskkonna tegurite kogum, mis mõjutab või võib mõjutada inimese tervist. Elukeskkonna mõistet võib seaduse alusel antud Vabariigi Valitsuse või valdkonna eest vastutava ministri määruses täpsustada.

(2) Tervisemõjur on riski- või kaitsetegur, mis võib avaldada inimese või rahvastiku tervisekäitumisele, tervisealastele hoiakutele ja tervisele vastavalt ebasoovitavat või soovivat mõju. Riskiteguri mõju sõltub selle tõenäosuse realiseerumisest.

(3) Tervise mõju on tervise mõjuri põhjustatud inimese ja tema järeltulijate tervist soodustavad või kahjustavad muutused, mis toimuvad tema:

- 1) organismis, sealhulgas elundites, kudedes ja rakkudes või nende talitluses;
- 2) käitumises;
- 3) hoiakutes;
- 4) psühhosotsiaalses toimimises.

§ 5. Rahvatervishoid, rahvatervishoiu põhimõtted ja meetmed

(1) Rahvatervishoid on sektoritevaheline valdkond, mis hõlmab kõiki rahvastiku tervist parandavaid ning ebasoovitavat tervise mõju ennetavaid ja vähendavaid organiseeritud tegevusi eesmärgiga pikendada elanike eluiga, parandada nende elukvaliteeti ja vähendada tervisealast ebavõrdsust.

(2) Rahvatervishoiu poliitika ja meetmete kavandamisel ning elluviimisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) ühise vastutuse põhimõte, mis eeldab ühiskonnas kõigi inimeste, organisatsioonide, kogukondade ja sektorite vastutuse võtmist rahvastiku tervise eest;
- 2) tervise kõrgetasemelise kaitse põhimõte, mis eeldab iga otsuse puhul selle rahvastiku tervisele avalduva mõjuga arvestamist ning inimese tervise kõrgelt väärtustamist.

(3) Rahvatervishoiu meetmed on:

- 1) rahvastiku tervise jälgimine ja analüüsimine;
- 2) elanike, organisatsioonide ja kogukondade tervisealane võimendamine, sealhulgas tõenduspõhise tervise teabe kättesaadavaks tegemine ja elanike terviseharituse parandamine;
- 3) elanike tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamine;
- 4) tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete ning muude rahvastiku tervist toetavate meetmete elluviimine.

§ 6. Tervisedendus ja tervisedenduse meetmed

(1) Tervisedendus on rahvatervishoiu haru, mille meetmete eesmärk on vähendada riskitegureid, ennetada ja ohjata nende toimet ning suurendada kaitsetegureid, et võimaldada elanikel saada suurem kontroll oma tervise üle ja seda seeläbi tugevdada.

(2) Tervisedenduse meetmed on:

- 1) vigastuste ennetamine ja vähendamine;
- 2) nakkushaiguste leviku ennetamine ja vähendamine;
- 3) uimastavate ja sõltuvust tekitavate ainete tarvitamise ennetamine ja vähendamine;
- 4) tasakaalustatud toitumise ja kehalise aktiivsuse edendamine, istuva eluviisi vähendamine;
- 5) vaimse tervise edendamine;
- 6) seksuaaltervise edendamine.

(3) Nakkushaiguste ennetamine ja nendest rahvastiku tervisele tingitud mõjude ohjamine on sätestatud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses.

§ 7. Keskkonnatervishoid, ohutegur, terviserisk ja keskkonnatervishoiu meetmed

(1) Keskkonnatervishoid on rahvatervishoiu haru, mille meetmete eesmärk on inimese tervist otseselt või kaudselt mõjutavate keskkonnast tulenevate tervisemõjurite, sealhulgas keskkonnast tulenevate ohutegurite (edaspidi *ohutegur*) toime hindamine ja neist tingitud terviseriskide ohjamine ning ebasoovitavate tervisemõjude ennetamine.

(2) Ohutegur käesoleva seaduse tähenduses on füüsikaline, keemiline või bioloogiline looduslikust või tehiskeskkonnast tulenev tegur, mis oma olemuslike omadustega võib otseselt või kaudselt avaldada inimesele ebasoovitavat tervisemõju.

(3) Terviserisk käesoleva seaduse tähenduses on inimorganismi kokkupuutel ohuteguriga ebasoovitava toime ilmumise tõenäosus ja raskusaste, mis on olemas ohuteguri olemuslikest omadustest, kokkupuute kestusest ja ulatusest.

(4) Keskkonnatervishoiu meetmed on:

- 1) ohutegurite ja nende olemuslike omaduste väljaselgitamine;
- 2) ohutegurist tulenevate terviseriskide hindamine ja ohjamine;
- 3) ohuteguri tervisemõjude hindamine ja ebasoovitavate tervisemõjude vähendamine;
- 4) ohuteguritest ning nendest tulenevate terviseriskide ohjamise ja ebasoovitavate tervisemõjude ennetamise võimalustest teadlikkuse suurendamine.

§ 8. Tervise- ja heaoluprofiil, selles esitatav teave ja selle uuendamine

(1) Tervise- ja heaoluprofiil on strateegilise planeerimise alusdokument, milles kohaliku omavalitsuse üksused esitavad käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktis 2 sätestatud ülesande täitmiseks vähemalt järgmise teabe:

- 1) maakonna või piirkonna rahvastiku tervise üldandmed ning sellel territooriumil esinevate riski- ja kaitsetegurite elukaareülene kirjeldus ja analüüs;
- 2) maakonna või piirkonna rahvatervishoiu valdkonna strateegilised eesmärgid;
- 3) kokkuvõtte maakonna või piirkonna peamistest tervise- ja heaolunäitajatest ning riski- ja kaitseteguritest;
- 4) tegevuskava eesmärkide elluviimiseks.

(2) Tervise- ja heaoluprofiili koostamisel ja elluviimisel lähtutakse Sotsiaalministeeriumi valitsemisala asutuse koostatud juhenditest, mis on avaldatud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala kodulehel.

(3) Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev asutus nõustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhenditest lähtudes kohalikke omavalitsusi tervise- ja heaoluprofiili koostamisel, koostab vähemalt üks kord nelja aasta jooksul maakondade tervise ja heaolu lühiülevaated ning koordineerib riigiülest koostööd tervise- ja heaoluprofiilide koostamisel ja seatud eesmärkide saavutamisel.

(4) Tervise- ja heaoluprofiili koostaja hindab tervise- ja heaoluprofiili uuendamise vajadust vähemalt üks kord nelja aasta jooksul.

2. peatükk

Riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded rahvatervishoiu korraldamisel

§ 9. Vabariigi Valitsuse ülesanded

Vabariigi Valitsuse ülesanne rahvatervishoiu korraldamisel lisaks riigieelarve seaduses sätestatud strateegiliste arengudokumentide koostamisele, elluviimisele või muutmisele on töötada välja ja kinnitada rahvatervishoiuga seotud muid arengudokumente ning tagada valdkonna jätkusuutlik rahastamine.

§ 10. Ministeeriumide ülesanded

(1) Ministeeriumid tagavad oma valitsemisalas ja pädevuse piires rahvatervishoiu meetmete elluviimise.

(2) Ministeeriumid tagavad oma valitsemisalas iga asjaomase otsustuse ja tegevuse kavandamisel ja elluviimisel selle rahvastiku tervisele avalduva mõju hindamise ning sellega arvestamise.

§ 11. Sotsiaalministeeriumi ja selle valitsemisala ülesanded

Sotsiaalministeeriumi ja selle valitsemisala ülesanded rahvatervishoiu korraldamisel on:

- 1) rahvatervishoiu poliitika kujundamine, õigusaktide eelnõude ja strateegiate koostamine, rahvastiku tervise ja tervisemõjurite analüüsimine ning sellel eesmärgil teadus- ja arendustegevuse korraldamine, andmekogude asutamine ja nende pidamise võimaldamine;
- 2) rahvatervishoiuga tihedalt seotud valdkondade õigusaktide eelnõude, poliitikadokumentide ja strateegiate ettevalmistamises osalemine eesmärgiga tagada tervisemõju hindamine ja sellega arvestamine kõigis asjaomastes valdkondades;
- 3) rahvatervishoiu poliitika kujundamiseks vajaliku riigisisese ja rahvusvahelise koostöö juhtimine või selles osalemine;
- 4) oma valitsemisalas tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete ning muude rahvastiku tervist toetavate meetmete kujundamine ja elluviimise korraldamine;
- 5) rahvatervishoiu ja sellega tihedalt seotud valdkondade arendamiseks ja juhtimiseks ning elanike terviseharituse parandamiseks vajalike juhendite ja e-lahenduste loomine ning täienduskoolituste korraldamine;
- 6) riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ning isikute nõustamine riskitegurite vähendamiseks ja ohjamiseks, nende toime ennetamiseks ning kaitsetegurite suurendamiseks ning tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamiseks vastavalt oma pädevusele ja põhiülesannetele;
- 7) muude seadustest ja nende alusel antud õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmine, mis on vajalikud rahvatervishoiu korraldamiseks.

§ 12. Terviseameti Euroopa ja rahvusvahelise tasandi ülesanded ning Terviseameti õigused tasuliste teenuste osutamisel

(1) Terviseamet täidab:

- 1) pädeva asutuse ülesandeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59–209);
- 2) pädeva asutuse ülesandeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2022/2371, milles käsitletakse tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1082/2013/EL (ELT L 314, 06.12.2022, lk 26–63);

3) riikliku kontaktpunkti ülesandeid vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni rahvusvahelistele terviseregulatsioonidele.

(2) Terviseamet võib osutada oma põhitegevusega seotud tasulisi teenuseid keemiliste, bioloogiliste ja füüsiliste ohutegurite määramiseks ja riskihindamiseks, kui see ei takista tema põhimäärusest tulenevate ülesannete täitmist.

(3) Terviseameti tasu ühe keemilise, bioloogilise või füüsilise ohuteguri määramiseks ja riskihindamiseks ei tohi olla suurem kui 3000 eurot.

(4) Terviseameti tasuliste teenuste osutamise korra ja hinnakirja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, võttes aluseks teenuse osutamiseks vajalikud tööjõu-, materjali-, seadmete ja üldkulud.

(5) Terviseametil on õigus arvutada käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud hinnakirjas nimetatata uuringu maksumus analoogilise uuringu hinna alusel.

§ 13. Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuste ühiselt täidetavad ülesanded on:

- 1) elanike tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamine;
- 2) maakonna või piirkonna tervise- ja heaoluprofiili koostamine ning selles sisalduva teabega arvestamine maakonna või piirkonna arengustrateegia koostamisel;
- 3) tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete elluviimine maakonnas või piirkonnas vähemalt tervise- ja heaoluprofiilis kajastatud riskitegurite leevendamiseks ja kaitsetegurite tugevdamiseks;
- 4) riiklike rahvatervishoiu meetmete elluviimise toetamine maakonnas või piirkonnas;
- 5) maakonnas või piirkonnas rahvatervishoiu ja sellega tihedalt seotud valdkondade juhtimiseks vajalike võrgustike loomine ja nende töö korraldamine.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded on:

- 1) elanike tervist, heaolu ja turvalisust toetava elukeskkonna kujundamine, sealhulgas asjaomaste otsustuste ja tegevuste kavandamine ja elluviimine, hinnates ja arvestades nende mõju rahvastiku tervisele;
- 2) oma haldusterritooriumil rahvatervishoiu meetmete planeerimiseks rahvastiku tervise olukorra, suundumuste ja vajaduste kohta vajaliku teabe väljaselgitamine;
- 3) oma haldusterritooriumil tervisedenduse ja keskkonnatervishoiu meetmete elluviimine vähemalt peamiste riskitegurite leevendamiseks ja kaitsetegurite tugevdamiseks;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksuses rahvatervishoiu ja sellega tihedalt seotud valdkondade juhtimiseks vajalike võrgustike loomine ja nende töö korraldamine.

3. peatükk

Ülesanded, piirangud ja nõuded inimeste tervise kaitseks

§ 14. Terviseohust teavitamise nõue

(1) Tervishoiuteenuse osutaja teavitab viivitamata Terviseametit haigestumisest, mis on asjaomase koha ja aja kohta ebaharilik või ootamatu või põhjustab või võib põhjustada inimeste märkimisväärselt haigestumust või suremust või mille ulatus kasvab või võib kasvada kiiresti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud haigestumise jaotumise, leviku, raskusastme muutuste ja muude asjaolude jälgimiseks vajaliku teabe valdaja on kohustatud Terviseameti nõudmisel esitama asjakohased andmed, sealhulgas isikuandmed vastavalt vajadusele.

§ 15. Nõuded ja piirangud inimese tervise hoidmise, kaitsmise, edendamise või parandamise eesmärgil pakutavatele toodetele, teenustele ja tegevustele

(1) Juriidiline ega füüsiline isik ei tohi inimese tervise hoidmise, kaitsmise, edendamise või parandamise eesmärgil kutsuda avalikkust üles kasutama taimi, loomi, taimseid ja loomseidprodukte ega aineid ja segusid keha pinnale kandmise või kehasse viimise teel, kui tegemist on selliste taimede, loomade, taimsete ja loomsete produktidega või ainete ja segudega, mille kasutamisega kaasneb oht inimese elule, tervisele või elukeskkonnale, välja arvatud juhul, kui see on reguleeritud eriseadusega teisiti.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil avalikkusele teenuste või tegevuste tasuta või tasu eest kättesaadavaks tegemisel peab teenusepakkuja, kes kasutab teenuse kättesaadavaks tegemisel taime või looma või taimset või loomset produkti, veenduma teadusandmetele tuginedes või kui selline asjaolu on üldteada, et tegemist on kasutamise hetkel tervisele ohutu taime või loomaga või taimse või loomse produktiga, välja arvatud juhul, kui see on reguleeritud eriseadusega teisiti.

(3) Taimne produkt käesoleva seaduse tähenduses on taim, seen, vetikas, samblik ja muu taoline, selle eritised või osad värskena või säilitatuna mistahes säilitusviisil. Taimse produktina käsitatakse ka tükeldatud, pulbristatud või jahvatatud taime või selle osi ja taime kuivatatud eritisi.

(4) Loomne produkt käesoleva seaduse tähenduses on mistahes selgroogne või selgrootu loom ja mikroorganism, sellest eraldatud organ, osa või sekreet värskena või säilitatuna mistahes säilitusviisil. Loomse produktina käsitatakse ka tükeldatud, pulbristatud või jahvatatud looma organeid, osi ja kuivanud sekreeti.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil avalikkusele teenuste, tegevuste, taimede, loomade ning taimsete ja loomsete produktide tasuta või tasu eest kättesaadavaks tegemisel on mürgiste taimede või loomade ja mürgiste taimsete või loomsete produktide kasutamine lubatud üksnes tervishoiuteenuse osutaja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis antud soovitusel, tervishoiuteenuse osutaja juuresolekul või vastavalt eriseaduses sätestatule.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärgil toodete, teenuste ja tegevuste tasuta või tasu eest kättesaadavaks tegemisel on keelatud müüa ja kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355), põhjal ohtlikuks klassifitseeritud aineid ja segusid, välja arvatud juhul, kui see on reguleeritud eriseadusega teisiti.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud piirang kehtib ka lõikes 1 nimetatud eesmärgil valmistatavate segude lähteaineteks olevate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 tähenduses ohtlikuks klassifitseeritud kemikaalide kohta, isegi kui segamise tagajärjel saadud segu ise ei klassifitseeru ohtlikuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 tähenduses, välja arvatud juhul, kui see on reguleeritud eriseadusega teisiti.

§ 16. Nõuded elukeskkonna füüsikalistele ohuteguritele

(1) Füüsikalised ohutegurid käesoleva seaduse tähenduses on vibratsioon, mitteioniseeriv kiirgus ja müra, sealhulgas ultra- ja infraheli.

(2) Füüsikaliste ohutegurite tase elukeskkonnas peab olema inimese tervisele ohutu ning neid iseloomustavad füüsikalised näitajad peavad vastama kehtestatud piirväärtustele.

(3) Füüsikalise ohuteguri allika valdaja tagab allika vastavuse kehtestatud nõuetele.

(4) Täpsemad nõuded vibratsiooni, mitteioniseeriva kiirguse ja siseruumis leviva müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elukeskkonnas ning nende tasemete mõõtmise meetodid kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 17. Nõuded balneoloogilistes protseduurides kasutatavale mudale ja turbale ning nende käitlemisele

(1) Balneoloogilistes protseduurides tohib kasutada looduslikku muda ja turbast, mis on inimese tervisele ohutu.

(2) Täpsemad nõuded balneoloogilistes protseduurides kasutatavale looduslikule mudale ja turbale ning nende käitlemisele ja märgistamisele kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 18. Nõuded ja piirangud kosmeetikatoodete tootmisel, turule laskmisel, kättesaadavaks tegemisel ja kasutamisel

(1) Ettevõtja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse tähenduses (edaspidi *ettevõtja*), kes vastutab kosmeetikatoote tootmise, turule laskmise või kättesaadavaks tegemise eest, tagab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1223/2009 ja komisjoni määruses (EL) nr 655/2013, millega kehtestatakse ühtsed nõuded kosmeetikatoodete kohta esitatavate väidete põhjendamiseks (ELT L 190, 11.07.2013, lk. 31–34), sätestatud asjakohaste nõuete täitmise.

(2) Ettevõtja, kes toodab, impordib või levitab kosmeetikatoodet või kasutab seda kutsealases tegevuses, ja tervishoiuteenuse osutaja teavitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 artikli 23 kohaselt viivitamata Terviseametit kosmeetikatoote kasutamisel ilmnenust tõsisest soovimatust mõjust.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 artikli 19 lõikes 4 nimetatud kosmeetikatoote kohta esitab toote kättesaadavaks tegemise eest vastutav isik sama määruse artikli 19 lõikes 1 nõutud teabe tootemahutil või -pakendil või tootega kaasa antaval teabelehel.

(4) Ettevõtja, kes soovib müüa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009 lisa III punktis 12e sätestatud hambavalgendustooteid, peab esitama majandustegevusteate hulgikaubanduse tegevusalal. Nimetatud hambavalgendustooteid on lubatud müüa üksnes hambaarstidele hulgikaubanduse korras.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud majandustegevusteates esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatule järgmised andmed:

- 1) tegevuskoht või tegevuskohad;
- 2) e-kaubanduse korral veebilehe aadress;
- 3) käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kauba nimetus.

§ 19. Nõuded ja piirangud ilu- ja isikuteenuse osutamisele

(1) Ilu- ja isikuteenus (edaspidi *iluteenus*) käesoleva seaduse tähenduses on juuksuri-, kosmeetiku-, solaariumi-, tätoveerimis-, püsimeigi- ja keha augustamise teenus ning küüne-, ripsme- ja kulmutehniku teenus.

(2) Iluteenust vahetult osutaval isikul peavad olema tõendatud teadmised ja oskused teenuse ohutuks osutamiseks ja tõsise soovimatu mõju ennetamiseks.

(3) Solaariumi- ja tätoveerimisteenuse osutajal on keelatud osutada solaariumi- ja tätoveerimisteenust alaealisele.

(4) Keelatud on osutada tätoveerimisteenust, mille puhul tätoveerimistint süstitakse või sisestatakse silmamuna sisse.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud keelu järgimiseks võib solaariumi- ja tätoveerimisteenuse osutaja nõuda isikut tõendava dokumendi esitamist ja keelduda teenuse osutamisest eelnimetatud dokumendi esitamata jätmise korral.

(6) Täpsemad nõuded iluteenuse osutajale, tema teadmiste ja oskuste ning iluteenuse osutamisele, sealhulgas teenuse osutamise ruumidele ja vahenditele, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 20. Nõuded ujumis- ja suplemisteenuse osutamisele

(1) Ujulas, basseinis või veekeskuses isik või asutus, kes osutab ujumis- või suplemisteenuseid tasu eest või tasuta:

- 1) tagab ohutud kasutamistingimused, kasutatava vee nõuetekohasuse ning vee kontrolli ja uuringud akrediteeritud laboris;
- 2) avaldab teabe ujulas, basseinis ja veekeskuses kasutatava vee kvaliteedinäitajate kohta.

(2) Täpsemad nõuded ujulatele, basseinidele ja veekeskustele, nende ruumidele, ohutusele, basseiniveele ja teenuse osutamisele kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 21. Nõuded sotsiaalteenuse osutamise elukeskkonnale

(1) Sotsiaalteenust saama õigustatud isiku kasutusse antud ruumides sotsiaalteenuse osutamise elukeskkond, mille puhul on sotsiaalhoolekande seaduses või selle alusel kehtestatud määruses

viidatud käesolevale seadusele, peab olema neis viibivate inimeste tervisele ohutu ja tervist toetav.

(2) Ohutu ja tervist toetava elukeskkonna kujundamiseks tuleb sotsiaalteenuse osutamisel hinnata ja ohjata elukeskkonnast tulenevaid terviseriske, vähendada riskitegureid ja ennetada nende toimet.

(3) Täpsemad nõuded sotsiaalteenuse osutamise elukeskkonnale ning terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele selles elukeskkonnas kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 22. Nõuded toitlustamisele ja müügiks pakutavale toidule tervishoiu- ja haridusasutuses, noorte püsilaagris, kinnipidamisasutuses ning sotsiaalteenuse osutamisel

(1) Toitlustamine sellise sotsiaalteenuse osutamisel, mille puhul on sotsiaalhoolekande seaduses või selle alusel kehtestatud määruses viidatud käesolevale seadusele, ning toitlustamine haiglas, koolieelses lasteasutuses, statsionaarse õppega üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses, noorte püsilaagris ja kinnipidamisasutuses peab olema eakohane, regulaarne ja toitlustatava inimese tervises seisundile vastav ning katma tema asutuses viibimise ajale vastava osakaalu tema ööpäevasest toiduenergia- ja toitainevajadusest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asutuses ja sotsiaalteenuse osutamisel peab olema nähtavas kohas ja tasuta kättesaadav veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele vastav joogivesi.

(3) Täpsemad nõuded toitlustamisele ja selle dokumenteerimisele haiglas ja kinnipidamisasutuses ning täiskasvanutele sotsiaalteenuse osutamisel kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Täpsemad nõuded toitlustamisele ja selle dokumenteerimisele koolieelses lasteasutuses, statsionaarse õppega üldhariduskoolis ja kutseõppeasutuses ning lastele sotsiaalteenuse osutamisel kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(5) Üldhariduskooli ja kutseõppeasutuse direktor kehtestab koolis müügiks pakutavale toidule nõuded ja piirangud, arvestades Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutseva asutuse koostatud juhendit, mis on avaldatud Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutseva asutuse kodulehel. Nõuded ja piirangud esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule või nõukogule.

4. peatükk

Rahvastiku tervisega seonduvad riiklikud andmekogud

§ 23. Rahvastiku tervisega seonduvad riiklikud andmekogud

(1) Käesoleva seaduse §-des 24–29 nimetatud andmekogu või infosüsteemi põhimääruses sätestatakse:

- 1) volitatud töötaja, kui volitatud töötaja on määratud, ja töötajate ülesanded;
- 2) kogutavate andmete täpsem koosseis ja andmekogusse kandmise kord;
- 3) andmeandjad, nendelt saadavad andmed ja andmete esitamise viis;
- 4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 5) vajaduse korral andmete täpsem säilitamise kord;
- 6) muud korraldusküsimused.

(2) Käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud statistiliste andmetega andmekogu või infosüsteemi isikuandmeid ei väljastata kolmandatele isikutele, välja arvatud isiku tahteavalduse korral, isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 nimetatud juhul ja korras ning järelevalvemenetluse läbiviimiseks isikuandmete kaitse tagamisel.

(3) Käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogu või infosüsteemi pidamise eesmärgi täitmiseks võib andmekogus või infosüsteemis töödelda selliseid isiku varasemaid üldandmeid nagu ees- ja perekonnanimi, isikukood ja sugu.

(4) Käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogu või infosüsteemi isikuandmetele juurdepääsu piirang kehtib tähtajatult.

(5) Kui käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogusse või infosüsteemi edastatakse asjakohased terviseandmed tervise infosüsteemist, sätestatakse edastatavate andmete täpne koosseis konkreetse andmekogu või infosüsteemi põhimääruses.

§ 24. Vähiregister

(1) Vähiregister on andmekogu, mida peetakse vähihaigestumuse, vähi levimuse ja vähihaigete elumuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste ja vähitõrje korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitlemise hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Vähijuhte nii elupuhuselt kui ka pärast surma diagnoosival ja vähihaiget ravival tervishoiuteenuse osutajal ja riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarstlikul eksperdil on kohustus esitada andmed vähiregistrile.

(3) Vähiregistris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed, Eestis viibitud aeg, isiku rahvus, vanema nimi;
- 2) vähihaige terviseandmed;
- 3) isiku surma aeg ja põhjus;
- 4) andmete esitaja andmed.

(4) Vähiregistris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vastavalt põhimääruses sätestatule.

(5) Vähiregistri vastutav töötaja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Vähi registri asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 25. Vähi sõeluuringute register

(1) Vähi sõeluuringute register on andmekogu, mida peetakse vähi sõeluuringute korraldamiseks, sõeluuringutega seotud uuringute ja sõeluuringujärgse ravi andmete analüüsimiseks, vähi varajaseks avastamiseks, sõeluuringute kvaliteedi ja tõhususe hindamiseks, samuti tervisepoliitika väljatöötamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Kõigil vähi sõeluuringuid tegevatel tervishoiuteenuse osutajatel ning sõeluuringus osalejatele uuringuid teinud ja neid ravinud tervishoiuteenuse osutajatel on kohustus esitada tervise infosüsteemi vahendusel andmed vähi sõeluuringute registrile.

(3) Vähi sõeluuringute registris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed, Eestis viibitud aeg ja ravikindlustuse olemasolu;
- 2) saadatud sõeluuringu kutse ja korduskutse;
- 3) sõeluuringu sihtrühma kuuluva isiku terviseandmed ning sõeluuringu sihtrühma kuuluvale isikule sõeluuringuväliselt tehtud sõeluuringu uuring, analüüs või protseduur;
- 4) isiku surma aeg ja põhjus;
- 5) andmete esitaja andmed.

(4) Vähi sõeluuringute registris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vastavalt põhimääruses sätestatule.

(5) Vähi sõeluuringute registri vastutav töötleja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Vähi sõeluuringute registri asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 26. Raseduse infosüsteem

(1) Raseduse infosüsteemi peetakse raseduse kulgemise, katkemise ja katkestamise ning ema ja vastsündinu haigestumuse ja suremuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitlemise hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Tervishoiuteenuse osutajal, kes osutab eriarstiabi tegevusloa alusel sünnitusabi ja günekoloogia- või pediatriline teenust ning iseseisvalt osutatava ämmaemandusabi tegevusloa alusel kodusünnitusabi, on kohustus esitada andmed raseduse infosüsteemi.

(3) Raseduse infosüsteemis töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) raseda ja bioloogilise ema üldandmed, isiku rahvus, perekonnaseis, abielu sõlmimise, registreeritud kooselu või vabaabielu algusaeg, tegevusala ja haridus;
- 2) lapse üldandmed;
- 3) isa üldandmed ja haridus;
- 4) bioloogilise ema raseduse ja sünnituse kulgemise, sealhulgas raseduse katkemise või katkestamise ja rasestumisvastaste meetodite andmed ning riskitegurid;

- 5) muud raseda, bioloogilise ema ja lapse terviseandmed ning ravimid;
- 6) bioloogilise ema ja lapse surma aeg ja põhjus;
- 7) andmete esitaja andmed.

(4) Raseduse infosüsteemis säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vastavalt raseduse infosüsteemi põhimääruses sätestatule.

(5) Raseduse infosüsteemi vastutav töötleja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Raseduse infosüsteemi asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 27. Müokardiinfarktiregister

(1) Müokardiinfarktiregister on andmekogu, mida peetakse müokardiinfarkti haigestumuse ja müokardiinfarktihaigete elumuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuse korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitluse hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Müokardiinfarktijuhte nii elupuhuselt kui ka pärast surma diagnoosival ja müokardiinfarktihaiget ravival tervishoiuteenuse osutajal on kohustus esitada andmed müokardiinfarktiregistrile.

(3) Müokardiinfarktiregistris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed ja Eestis viibitud aeg;
- 2) müokardiinfarktihaige terviseandmed, sealhulgas nii enne haiglaravi, haiglas oleku ajal kui ka haiglaravi järel tehtud uuring ja selle tulemus ning ravimid;
- 3) isiku surma aeg ja põhjus ning suremispaik;
- 4) andmete esitaja andmed.

(4) Müokardiinfarktiregistris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vastavalt müokardiinfarktiregistri põhimääruses sätestatule.

(5) Müokardiinfarktiregistri vastutav töötleja on Sotsiaalministeerium.

(6) Müokardiinfarktiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 28. Tuberkuloosiregister

(1) Tuberkuloosiregister on andmekogu, mida peetakse tuberkuloosijuhtude registreerimiseks, tuberkuloosi ennetamiseks, tuberkuloosihaigestumuse, tuberkuloosi levimuse ja tuberkuloosihaigete elumuse analüüsimiseks, tervishoiuteenuste ja tuberkuloositõrje korraldamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks, diagnostika ja ravi käsitluse hindamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Tuberkuloosijuhte nii elupuhuselt kui ka pärast surma diagnoosival ja tuberkuloosihaiget ravival tervishoiuteenuse osutajal ja riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarstlikul eksperdil on kohustus esitada andmed tuberkuloosiregistrile.

(3) Tuberkuloosiregistris töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) isiku üldandmed, isiku rahvus, perekonnaseis, haridus, tegevusala ja -koht, Eestis viibitud aeg ja ravikindlustuse olemasolu, vanema nimi;
- 2) tuberkuloosihaige terviseandmed, sealhulgas tuberkuloosihaige ravieelne seisund, ravi ning selle tulemus ja lõpetamise põhjused, samuti kasutatud ravimid;
- 3) isiku surma aeg ja põhjus;
- 4) andmete esitaja andmed.

(4) Tuberkuloosiregistris säilitatakse andmeid tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vastavalt põhimääruses sätestatule.

(5) Tuberkuloosiregistri vastutav töötaja on Tervise Arengu Instituut.

(6) Tuberkuloosiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega

§ 29. Vee terviseohutuse infosüsteem

(1) Vee terviseohutuse infosüsteemi peetakse joogi-, suplus- ja basseinivee, loodusliku mineraalvee ja allikavee kvaliteedi kohta andmete kogumiseks, terviseohutuse analüüsiks, statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Joogivee käitlejal, loodusliku mineraalvee või allikavee käitlejal ning supluskohta ja ujula valdajal on kohustus esitada andmed vee terviseohutuse infosüsteemi või edastada andmed Terviseameti kaudu.

(3) Vee terviseohutuse infosüsteemis töödeldakse järgmisi andmeid:

- 1) joogivee käitleja andmed ning veevärgi ja joogivee kvaliteet;
- 2) ujula valdaja andmed ja basseinivee kvaliteet;
- 3) supluskohta valdaja andmed ja suplusvee kvaliteet;
- 4) loodusliku mineraalvee või allikavee käitleja andmed ning loodusliku mineraalvee ja allikavee kvaliteet.

(4) Vee terviseohutuse infosüsteemi vastutav töötaja on Terviseamet.

(5) Vee terviseohutuse infosüsteemi asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 30. Uuringuetika komitee

(1) Uuringuetika komitee hindab käesoleva seaduse §-des 24–28 nimetatud andmekogust või infosüsteemist teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust.

(2) Uuringuetika komitee töö eesmärk on isikute põhiõiguste ennetava kaitse tagamine, uuringutele rakendatavate hindamispõhimõtete ühtlustamine, et kindlustada õiguste kaitsemeetmed ja uurijate kohustused neid kaitsemeetmeid järgida.

(3) Uuringueetika komitee lähtub oma tegevuses valdkonnale kehtestatud eetikanormidest ja rahvusvahelistest konventsioonidest, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja eriseadustes sätestatud põhimõtetest.

(4) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse andmekogu või infosüsteemi vastutavale töötlejale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(5) Uuringueetika komitee hindab uuringu vastavust isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 sätestatud tingimustele, eetiliste riskide suurust ja uuringu tegija tausta, leides tasakaalu põhiõiguste kaitse ja uuringu otstarbekuse vahel.

(6) Uuringueetika komitee moodustab, selle töökorra, liikmete arvu ja määramise korra ning uuringutaotluse läbivaatamise tasumäärad kinnitab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

5. peatükk

Rahvatervishoiu meetmete rahastamine

§ 31. Rahvatervishoiu meetmete rahastamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud riiklikke rahvatervishoiu meetmeid rahastatakse riigieelarvest.

(2) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuste ühiselt täidetavate ülesannete täitmist rahastatakse riigieelarvest.

(3) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse ülesannete täitmist võib osaliselt rahastada riigieelarvest.

6. peatükk

Riiklik ja haldusjärelevalve

§ 32. Riikliku ja haldusjärelevalve tegija

(1) Riiklikku ja haldusjärelevalvet käesoleva seaduse §-des 14–22 sätestatud nõuete ja käesoleva seaduse alusel antud õigusaktide nõuete ning Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide nõuete täitmise üle teeb Terviseamet.

(2) Avaliku teabe haldamise ja isikuandmete töötlemise nõuete üle tehakse järelevalvet avaliku teabe seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 33. Riikliku järelevalve erimeetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 44, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

7. peatükk

Vastutus

§ 34. Terviseohust teavitamise nõude rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 14 nimetatud terviseohust teavitamise nõude rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 35. Tervise hoidmise, kaitsmise, edendamise või parandamise eesmärgil pakutavatele toodetele, teenustele ja tegevustele kehtestatud nõuete ja piirangute rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud nõude või piirangu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 80 000 eurot.

§ 36. Kosmeetikatootele, selle tootmisele, turule laskmisele ja kättesaadavaks tegemisele kehtestatud nõuete ja piirangute rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 18, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1223/2009 või komisjoni määruses (EL) nr 655/2013 loetletud nõuete või piirangute rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 eurot.

§ 37. Ilu- ja isikuteenustele sätestatud nõuete ja piirangute rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud alaealisele solaariumi- või tätoveerimisteenuse osutamise ja tätoveerimisteenuse, mille puhul tätoveerimistint süstitakse või sisestatakse silmamuna sisse, osutamise keelu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 80 000 eurot.

§ 38. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 34–37 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Terviseamet.

(2) Kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud aine või eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83.

8. peatükk Rakendussätted

1. jagu Seaduste muutmise ja kehtetuks tunnistamine

§ 39. Biotsiidiseaduse muutmise

Biotsiidiseaduse paragrahvi 1 lõike 2 punktis 4 ja § 43 punktis 1 asendatakse sõnad „rahvatervise seadus“ sõnadega „rahvatervishoiu seadus“ vastavas käändes.

§ 40. Ehituseadustiku muutmise

Ehituseadustiku § 130 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Terviseamet teostab riiklikku järelevalvet ehitise terviseohutust puudutavate nõuete täitmise üle juhul, kui nimetatud nõuete üle järelevalve teostamise pädevus on õigusaktide kohaselt Terviseametil.“.

§ 41. Elektroonilise side seaduse muutmise

Elektroonilise side seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 8 lõikes 2 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“;
- 2) paragrahvi 135 lõikes 2 asendatakse sõnad „rahva tervisele“ sõnadega „rahvastiku tervisele“.

§ 42. Erakooliseaduse muutmise

Erakooliseaduse § 23 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Riiklikku järelevalvet koolieelse lasteasutuse seaduse § 16² ja selle alusel kehtestatud elukeskkonna nõuete ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-de 19 ja 39 ning nende alusel kehtestatud õppe- ja elukeskkonna nõuete täitmise üle teostab Terviseamet korrakaitseaduses sätestatud tingimustel ja korras.“.

§ 43. Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmise

Euroopa Liidu kodaniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 8 lõikes 1, § 11 lõikes 1, § 16 lõikes 1, § 26 lõike 1 punktis 4, § 31 lõike 1 punktis 2, § 34 lõike 1 punktis 2, § 52³ lõike 1 punktis 3, § 52⁴ lõikes 1, § 52⁵ lõikes 1 ja § 52¹⁰ lõikes 1 asendatakse sõna „rahvatervist“ sõnadega „rahvastiku tervist“;
- 2) paragrahvi 10¹ lõike 2 punktis 4 ja § 11¹ lõike 2 punktis 4 asendatakse sõnad „rahva tervisele“ sõnadega „rahvastiku tervisele“;
- 3) paragrahvi 52⁷ pealkirjas asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“;

4) paragrahvi 52⁷ lõike 1 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „teavitama Maailma Terviseorganisatsiooni kui rahvatervise rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast, võib rahvatervise kaitseks“ tekstiosaga „Maailma Terviseorganisatsioonile teatama kui rahvastiku tervist ohustavast rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast, võib rahvastiku tervise kaitseks“;

5) paragrahvi 52⁷ lõikes 2 asendatakse tekstiosa „teavitama Maailma Terviseorganisatsiooni kui rahvatervise rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast“ tekstiosaga „Maailma Terviseorganisatsioonile teatama kui rahvastiku tervist ohustavast rahvusvahelise tähtsusega hädaolukorrast“.

§ 44. Kemikaaliseaduse muutmine

Kemikaaliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Uuringuid tegevate laborite hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise asutus on Terviseamet (edaspidi *hea laboritava kontrollasutus*).“;

2) paragrahvi 6 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „Sotsiaalministeeriumi kaudu“;

3) paragrahvi 6 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 6 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

(4) Terviseameti tasu uuringut tegeva labori hea laboritava nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise kohta ei tohi olla suurem kui 15 000 eurot.

(5) Terviseameti tasuliste teenuste osutamise korra ja hinnakirja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, võttes aluseks teenuse osutamiseks vajalikud tööjõu-, materjali-, transpordi-, majutus- ja üldkulud.

5) paragrahvi 7 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja tekstiosa „ning esitab Sotsiaalministeeriumile“;

6) paragrahvi 7 lõike 2 punktid 5 ja 7 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 7 lõiget 2 täiendatakse punktidega 10 ja 11 järgmises sõnastuses:

„10) annab huvitatud isikutele teavet hea laboritava nõuete kohta;

11) esindab Eesti Vabariiki rahvusvahelistes institutsioonides ja organisatsioonides, mille töö käsitleb hea laboritava nõudeid ja neile vastavuse kontrolli.“.

§ 45. Koolieelse lasteasutuse seaduse muutmine

Koolieelse lasteasutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 11 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) elukeskkond, mis vastab käesoleva seaduse § 16² lõike 2 alusel kehtestatud nõuetele ja õigusaktidega kehtestatud tuleohutusnõuetele;“;

2) seadust täiendatakse §-ga 16² järgmises sõnastuses:

„§ 16². Elukeskkonna nõuded

(1) Lasteasutuse elukeskkond rahvatervishoiu seaduse tähenduses peab olema neis viibivate inimeste tervisele ohutu ja tervist toetav.

(2) Täpsemad nõuded lasteasutuse elukeskkonnale ning terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele selles elukeskkonnas kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

3) paragrahvi 23 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) jälgib laste tervist ning informeerib lapse tervisehäirest vanemaid ja lapse arsti;“;

4) paragrahvi 23 lõike 1 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 30 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Haldusjärelevalve läbiviijal on lisaks Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 75² sätestatud haldusjärelevalve meetmetele õigus;“;

6) seaduse 6. peatükki täiendatakse §-ga 32² järgmises sõnastuses:

„§ 32². Haldusjärelevalve elukeskkonna nõuete täitmise üle

Haldusjärelevalvet käesoleva seaduse §-s 16² ja selle alusel kehtestatud nõuete täitmise üle teostab vastavalt oma pädevusele Terviseamet. “.

§ 46. Liiklusseaduse muutmine

Liiklusseaduse § 12 lõikes 1 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnaga „rahvatervishoiu“.

§ 47. Loomakaitseseaduse muutmine

Loomakaitseseaduse § 36 lõikes 9 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“.

§ 48. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 22 lõikes 6 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“.

§ 49. Meretöö seaduse muutmine

Meretöö seaduse § 73 lõikes 2 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnaga „rahvatervishoiu“.

§ 50. Mõõteseaduse muutmine

Mõõteseaduse § 3 lõikes 1 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnaga „rahvatervishoiu“.

§ 51. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse muutmine

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 17 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „täidab rahvatervise seaduses sätestatud ülesandeid ning“;
- 2) paragrahvi 21 lõikes 8 asendatakse sõna „rahvatervist“ sõnadega „rahvastiku tervist“.

§ 52. Narkootiliste ja psühhotropsete ainete ning nende lähteainete seaduse muutmine

Narkootiliste ja psühhotropsete ainete ning nende lähteainete seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) seaduses asendatakse läbivalt sõnad „kohalik omavalitsus“ sõnadega „kohaliku omavalitsuse üksus“ vastavas käändes;
- 2) paragrahvi 2 punkt 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1¹) uus psühhoaktiivne aine – psühhoaktiivset toimet avaldav aine, mis ei ole kantud käesoleva seaduse § 3¹ lõike 1 alusel kehtestatud nimekirja või ei kuulu nimekirjas loetletud ainete rühma, kuid võib avaldada sarnaseid sotsiaalseid riske või terviseriske;“;

- 3) seadust täiendatakse §-ga 4² järgmises sõnastuses:

„§ 4². Uue psühhoaktiivse aine käitlemise tingimused

(1) Kui riiklik ekspertiisiasutus on identifitseerinud aine uue psühhoaktiivse ainena ning andnud hinnangu selle aine käesoleva seaduse § 3¹ lõike 1 alusel kehtestatud vastavasse narkootiliste ja psühhotropsete ainete nimekirja kuuluvuse kohta, kohalduvad sellele ainele käesoleva seaduse §-s 3 narkootilistele ja psühhotropsetele ainetele kehtivad käitlemise tingimused, arvestades narkootiliste ja psühhotropsete ainete nimekirjale kohaldatavaid käitlemise erisusi.

(2) Uue psühhoaktiivse ainena identifitseeritud ainest teavitab Politsei- ja Piirivalveamet avalikkust oma veebilehel.

(3) Uuele psühhoaktiivsele ainele käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kohalduvad tingimused kehtivad kuni selle narkootiliste ja psühhotropsete ainete nimekirja kandmiseni, kuid mitte kauem kui üks aasta uue psühhoaktiivse aine identifitseerimise kuupäevast arvates.

(4) Kui uut psühhoaktiivset ainet ei ole ühe aasta jooksul narkootiliste ja psühhotropsete ainete nimekirja kantud, tagastatakse aine selleks õigustatud isikule.

(5) Uut psühhoaktiivset ainet hoiab riiklik ekspertiisiasutus aine säilimist tagaval viisil.

(6) Uus psühhoaktiivne aine hävitatakse, kui aine lisatakse narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja. Uus psühhoaktiivne aine hävitatakse ka juhul, kui ühe aasta möödumisel aine identifitseerimise kuupäevast arvates ei ole aine narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kantud ning õigustatud isik ei ole selle aja jooksul nõudnud aine tagastamist või õigustatud isikut ei ole tuvastatud.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei kohaldu juhul, kui uut psühhoaktiivset ainet käideldakse meditsiinilisel, tööstuslikul või teaduslikul eesmärgil ja isik esitab selle kohta tõendi.“;

4) paragrahvi 5 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „ja annab Ravimiametile aru käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud korras“;

5) seadust täiendatakse §-ga 11² järgmises sõnastuses:

„§ 11². Uuringueetika komitee

(1) Uuringueetika komitee hindab käesoleva seaduse §-s 11¹ nimetatud andmekogust teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust.

(2) Uuringueetika komitee töö eesmärk on isikute põhiõiguste ennetava kaitse tagamine, uuringutele rakendatavate hindamis põhimõtete ühtlustamine, et kindlustada õiguste kaitsemeetmed ja uurijate kohustused neid kaitsemeetmeid järgida.

(3) Uuringueetika komitee lähtub oma tegevuses valdkonnale kehtestatud eetikanormidest ja rahvusvahelistest konventsioonidest, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja eriseadustes sätestatud põhimõtetest.

(4) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse andmekogu vastutavale töötlejale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(5) Uuringueetika komitee hindab uuringu vastavust isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 sätestatud tingimustele, eetiliste riskide suurust ja uuringu tegija tausta, leides tasakaalu põhiõiguste kaitse ja uuringu otstarbekuse vahel.

(6) Uuringueetika komitee moodustab, selle töökorra, liikmete arvu ja määramise korra ning uuringutaotluse läbivaatamise tasumäärad kinnitab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“.

6) seadust täiendatakse §-ga 11³ järgmises sõnastuses:

„§ 11³. Narkootikumide tarvitamisest tingitud kahjude vähendamise teenuse osutamine

(1) Narkootikumide tarvitamisest tingitud kahjude vähendamise teenuse eesmärk on minimeerida kahju ja kulutusi ühiskonnale, aine kasutajale ja tema lähedastele ning vähendada narkootikumide tarvitamisest tingitud surmaga lõppevate üledooside arvu.

(2) Narkootikumide tarvitamisest tingitud kahjude vähendamise teenuste arendamist ja osutamist korraldab Sotsiaalministeerium või Sotsiaalministeeriumi hallatav riigi teadus- ja arendusasutus.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksused aitavad kaasa narkootikumide tarvitamisest tingitud kahjude vähendamise teenuste osutamisele oma haldusterritooriumil.“;

7) paragrahvi 12¹ täiendatakse peale sõna „Ravimiamet“ tekstiosaga „, Politsei- ja Piirivalveamet“;

8) paragrahvi 12² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ravimiamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 50, 51 ja 52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet ning Maksu- ja Tolliamet võivad käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32 ja 45–52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.“.

§ 53. Noorsootöö seaduse muutmine

Noorsootöö seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 10¹ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Noortelaagri elukeskkond rahvatervishoiu seaduse tähenduses peab olema seal viibivate inimeste tervist toetav ja ohutu ning toitlustamine peab vastama rahvatervishoiu seaduse §-s 22 sätestatud nõuetele. Noortelaagrisse ei lubata noort, kelle terviseseisund, arvestades laagri suunitlust, võib saada kahjustatud või kelle terviseseisundist tulenevalt võib tekkida kahju teiste tervisele.“;

2) paragrahvi 10¹ täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Täpsemad nõuded noortelaagri elukeskkonnale ning terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele selles elukeskkonnas kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

3) paragrahvi 10² lõike 3 punktis 3 ja § 10³ punktis 3 asendatakse sõna „tervisekaitse“ sõnaga „elukeskkonna“;

4) paragrahvi 12 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Riiklikku või haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 10¹ lõigetes 3 ja 3¹ sätestatud nõuete täitmise üle teostab Terviseamet“;

5) paragrahvi 12 lõikes 1¹ asendatakse sõna „Korrakaitseorgan“ sõnadega „Haridus- ja Teadusministeerium“;

6) paragrahvi 12 täiendatakse lõikega 1² järgmises sõnastuses:

„(1²) Terviseamet võib käesolevas paragrahvis sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.“;

7) paragrahv 12 lõikest 4 ja § 13 lõikest 3 jäetakse välja teine lause;

8) paragrahv 13¹ tunnistatakse kehtetuks.

§ 54. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 19 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Õppekeskkond peab olema õpilase arengut ja tervist toetav ning tervisele ohutu.

(2) Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatuse korraldamisel lähtub kool riiklikest õppekavadest ning riiklikes õppekavadest ja õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.“;

2) paragrahvi 19 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Täpsemad nõuded statsionaarse õppega üldhariduskooli õppekeskkonnale, terviseriskide ohjamisele ja riskitegurite vähendamisele õppekeskkonnas ning õppe ja kasvatuse korraldamisel kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruuses võib sätestada ilmastikutingimused, mille puhul on õppest puudumine põhjendatud, ja nõuded õpilaste ohutu koolijõudmise tagamiseks.“;

3) paragrahvi 35 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) läbimatu koolitee või muu vääramatu jõud, sealhulgas käesoleva seaduse § 19 lõigete 4 ja 5 alusel sätestatud ilmastikutingimused, mille puhul on õppest puudumine põhjendatud;“;

4) paragrahvi 39 lõiked 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Õpilaskodus korraldatakse õppekavavälist tegevust, millega tagatakse õpilasele tema vajadustele ja huvidele vastavad õppimis-, elamis- ja kasvatustingimused. Õpilaskodus tagatakse õpilaste tervist toetav ja tervisele ohutu elukeskkond rahvatervishoiu seaduse tähenduses.

(3) Õpilaskodu tegutsemise tingimused ja korra ning täpsemad tingimused õpilaskodu elukeskkonnale kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

5) paragrahvi 42 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kooli pidaja korraldab õpilaste toitlustamise koolis rahvatervishoiu seaduse § 22 ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt.“;

6) paragrahv 88 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 88. Haldusjärelevalve koolitervishoiuteenuse osutamise ning kooli ja õpilaskodu elukeskkonna tingimuste üle

(1) Haldusjärelevalvet käesoleva seaduse alusel õpilasele koolitervishoiuteenuse osutamise üle teostab vastavalt oma pädevusele Terviseamet.

(2) Haldusjärelevalvet käesoleva seaduse §-des 19 ja 39 ning nende alusel kooli õppekeskkonnale ja õpilaskodu elukeskkonnale kehtestatud nõuete täitmise üle teostab vastavalt oma pädevusele Terviseamet.“;

§ 55. Rahvatervise seaduse kehtetuks tunnistamine

Rahvatervise seadus tunnistatakse kehtetuks.

§ 56. Ravimiseaduse muutmine

Ravimiseaduses asendatakse läbivalt sõna „rahvatervis“ sõnadega „rahvastiku tervis“ vastavas käändes.

§ 57. Reklaamiseaduse muutmine

Reklaamiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld laieneb ka väljaspool Eestit tervishoiuteenust osutava isiku tervishoiuteenuse, sealhulgas kunstliku viljastamise reklaamile, kui see on suunatud Eesti turule.“;

2) paragrahvi 30 lõike 2 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „käesoleva seaduse“ tekstiosaga „§ 3 lõike 4 punktis 17 sätestatud nõuete järgimise üle reklaamis, kui ta teeb teenuse või kauba üle järelevalvet eriseaduse alusel,“;

3) paragrahvi 36 lõike 2 punkti 2 täiendatakse pärast sõnu „käesoleva seaduse“ tekstiosaga „§ 3 lõike 4 punktis 17 sätestatud nõuete rikkumise korral, kui ta teeb teenuse või kauba üle järelevalvet eriseaduse alusel,“.

§ 58. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 2. peatüki 2. jao 2. jaotist täiendatakse §-ga 22² järgmises sõnastuses:

„§ 22². Nõuded väljaspool kodu üldhooldusteenuse osutamisele

Väljaspool kodu üldhooldusteenuse osutamise elukeskkond ja teenust saava isiku toitlustamine peavad vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 ning nende alusel kehtestatud nõuetele.“;

2) paragrahvi 30 lõike 1 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

3) seaduse 2. peatüki 2. jao 6. jaotist täiendatakse §-ga 32¹ järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Nõuded varjupaigateenuse osutamisele

Varjupaigateenuse osutamise elukeskkond peab vastama rahvatervishoiu seaduse §-s 21 ja selle alusel kehtestatud nõuetele.“;

4) paragrahvi 37 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Turvakoduteenuse osutamise elukeskkond ja teenust saava isiku toitlustamine peavad vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 ning nende alusel kehtestatud nõuetele.“;

5) paragrahvi 43 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) rahvatervishoiu seaduse §-s 21 ja selle alusel kehtestatud nõuetele;“;

6) paragrahvi 45³ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui lapsehoiuteenust osutatakse väljaspool lapse eluruume, peavad teenuse osutamise elukeskkond ja lapse toitlustamine vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 ning nende alusel kehtestatud nõuetele.“;

7) paragrahvi 45¹² lõike 1 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 45¹² lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) asendushooldusteenuse osutamise elukeskkonna ja toitlustamise vastavuse rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 ning nende alusel kehtestatud nõuetele;“;

9) paragrahvi 45¹⁶ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab, et käesoleva seaduse § 45¹⁵ lõikes 2 nimetatud eluaseme elukeskkond vastab rahvatervishoiu seaduse §-s 21 ja selle alusel kehtestatud nõuetele.“;

10) paragrahvi 47 lõike 3³ punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) on ette nähtud rahvatervishoiu seaduse § 21 alusel ohutu ja tervist toetava teenuse osutamiseks, ning abivahend, mis asendab teenuse osutamiseks ettenähtud toodet või vahendit ja vastab paremini hooldusteenust saava isiku vajadustele;“;

11) paragrahvi 55 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse nõuetele;“;

12) paragrahvi 60 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames majutamisel peab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja tagama majutuse sellises keskkonnas, mis vastab:

1) haiglale esitatud nõuetele või

2) turismiseaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud majutusteenuse osutamise nõuetest vähemalt külaliskorterile esitatavatele nõuetele.“;

13) paragrahvi 66 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse nõuetele;“;

14) paragrahvi 73 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui kokkuleppel erihoolekandeteenust saama suunatud isikuga toimub majutamine ja toitlustamine paremates tingimustes, kui on õigusaktides nõutud, võib erihoolekandeteenuse osutaja võtta isikult maksimaalsest suuremat tasu. Tasu peab olema vastavuses pakutavate lisahüvede väärtusega.“;

15) paragrahvi 83 lõike 1 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„13) tagama erihoolekandeteenuse osutamise, teenuse osutamise koha ja toitlustamise vastavuse käesolevas seaduses ja rahvatervishoiu seaduses ning nende alusel kehtestatud nõuetele.“;

16) paragrahvi 130³ lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) lapse majutamine ja toitlustamine;“;

17) paragrahvi 130³ lõike 6 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 sätestatud nõuete täitmine tagatakse teenuseosutaja kehtestatud sisekorraeeskirjaga, milles sätestatakse vähemalt:“;

18) paragrahvi 130³ täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kinnise lasteasutuse teenuse osutamise elukeskkond ja lapse toitlustamine peavad vastama rahvatervishoiu seaduse §-des 21 ja 22 ning nende alusel kehtestatud nõuetele.“;

19) paragrahvi 153 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) teenuse osutamise koht vastab käesolevas seaduses ja rahvatervishoiu seaduses ning nende alusel kehtestatud nõuetele;“.

§ 59. Surma põhjuse tuvastamise seaduse muutmine

Surma põhjuse tuvastamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 7. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„7. peatükk
SURMA PÕHJUSTE KOHTA ANDMETE KOGUMINE JA UURINGUEETIKA
KOMITEE“;**

2) seaduse 7. peatükki täiendatakse §-ga 32¹ järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Uuringueetika komitee

(1) Uuringueetika komitee hindab käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud andmekogust teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise vajalikkust ja põhjendatust.

(2) Uuringueetika komitee töö eesmärk on isikute põhiõiguste ennetava kaitse tagamine, uuringutele rakendatavate hindamis põhimõtete ühtlustamine, et kindlustada õiguste kaitsemeetmed ja uurijate kohustused neid kaitsemeetmeid järgida.

(3) Uuringueetika komitee lähtub oma tegevuses valdkonnale kehtestatud eetikanormidest ja rahvusvahelistest konventsioonidest, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) ja eriseadustes sätestatud põhimõtetest.

(4) Taotlus isikuandmete väljastamiseks teadusuuringu või statistika vajadusteks esitatakse andmekogu vastutavale töötlejale. Taotlus peab vastama heale teadusuuringute tavale.

(5) Uuringueetika komitee hindab uuringu vastavust isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 sätestatud tingimustele, eetiliste riskide suurust ja uuringu tegija tausta, leides tasakaalu põhiõiguste kaitse ja uuringu otstarbekuse vahel.

(6) Uuringueetika komitee moodustab, selle töökorra, liikmete arvu ja määramise korra ning uuringutaotluse läbivaatamise tasumäärad kinnitab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“.

§ 60. Sõjahaudade kaitse seaduse muutmine

Sõjahaudade kaitse seaduse § 10 lõikes 7 asendatakse sõnad „rahvatervise seisukohast“ sõnadega „rahvastiku tervisele“.

§ 61. Tarbijakaitse seaduse muutmine

Tarbijakaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 61 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) Terviseamet tarbijale osutatava teenuse terviseohutuse nõuete ja tervisekaitse valdkonnas kauplemisvõtete nõuete täitmise üle, kui ta teeb teenuse või kauba üle järelevalvet eriseaduse alusel;“;

2) paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tervisekaitse valdkonnas on lisaks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja ka Terviseamet.“.

§ 62. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 2. peatüki 1. jao pealkirjas asendatakse sõnad „isiku rahvatervise kaitsega seotud“ sõnadega „isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavad“;

2) paragrahv 6¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 6¹. Ravikindlustusega hõlmamata isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavad tervishoiuteenused

(1) Ravikindlustusega hõlmamata isikul on õigus saada käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud tervishoiuteenuseid, mille eesmärk on tagada rahvastiku tervise kaitse.

(2) Ravikindlustusega hõlmamata isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavate tervishoiuteenuste kulud tasutakse Tervisekassa eelarvest Tervisekassa tervishoiuteenuste loetelus sätestatud alustel, tingimustel ja korras.

(3) Ravikindlustusega hõlmamata isikule rahvastiku tervise kaitseks osutatavate tervishoiuteenuste loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, kuulates enne ära Tervisekassa nõukogu arvamuse.“;

3) paragrahvi 56 lõiget 1 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) perekonnaseisutoimingute seaduse § 49¹ lõikes 1 nimetatud otsuse tegemise tingimused ja korra, mille kohaselt lähtub valdkonna eest vastutava ministri moodustatud arstlik ekspertiisikomisjon otsuse tegemisel soolise ebakõla püsivusest ja tervishoiuteenuse osutajate hinnangust.“;

4) paragrahvi 57³ lõike 2 punktis 5 asendatakse sõnad „rahvatervise programmide“ sõnadega „rahvatervishoiu programmide“;

5) paragrahvi 59¹ lõikes 1 asendatakse sõnad „rahva tervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“;

6) paragrahvi 59³ lõiget 7 täiendatakse pärast sõnu „tõe väljaselgitamiseks“ tekstiosaga „või käesoleva seaduse § 56 lõike 1 punkti 12 alusel moodustatud arstliku ekspertiisikomisjoni otsuse tegemiseks.“.

§ 63. Tervisekassa seaduse muutmine

Tervisekassa seaduse § 12 lõike 1 punktis 2⁶ asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“.

§ 64. Tubakaseaduse muutmine

Tubakaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 29 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) toetatud elamise teenuse raames isiku kasutusse antavas eluruumis ning kogukonnas elamise teenuse ja ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise ruumides;“;

2) paragrahvi 30 lõiget 2 täiendatakse punktiga 10 järgmises sõnastuses:

„10) varjupaigateenuse ja turvakoduteenuse osutamise ruumides.“.

§ 65. Vangistusseaduse muutmine

Vangistusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 47 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kinnipeetava toitlustamine korraldatakse rahvatervishoiu seaduse §-s 22 ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt ning vastavuses üldiste toitumistavadega.“;

2) paragrahvi 107 lõiget 1 täiendatakse peale sõnu „valdkonna eest vastutavad ministrid“ sõnadega „või nende volitatud ametiasutused“.

3) paragrahvi 107 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 66. Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse muutmine

Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses asendatakse läbivalt sõna „rahvatervis“ sõnadega „rahvastiku tervis“ vastavas käändes.

§ 67. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse muutmine

Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduses asendatakse läbivalt sõna „rahvatervis“ sõnadega „rahvastiku tervis“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 20 lõikes 3 asendatakse sõnad „rahvatervisele või -ohutusele“ sõnadega „rahvastiku tervisele või inimeste ohutusele“;

3) paragrahvi 21 lõikes 1 asendatakse sõnad „rahva tervist või ohutust“ sõnadega „rahvastiku tervist või inimeste ohutust“;

4) paragrahvi 21 lõikes 4 asendatakse sõnad „rahvatervist või -ohutust“ sõnadega „rahvastiku tervist või inimeste ohutust“.

§ 68. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse muutmine

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15⁴ lõikes 9 asendatakse sõna „rahvatervise“ sõnadega „rahvastiku tervise“;

2) paragrahvi 26⁷ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Väljasaadetava toitlustamine korraldatakse rahvatervishoiu seaduse §-s 22 ja selle alusel kehtestatud nõuete kohaselt ning vastavuses üldiste toitumistavadega.“;

3) paragrahvi 26⁷ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 26⁷ lõikest 4 jäetakse välja sõnad „tema kulul“.

2. jagu Seaduse jõustumine

§ 69. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2025. aasta 1. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 52 jõustub üldises korras.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn „.....“.....2024. a

Algatanud Vabariigi Valitsus
„.....“.....2024. a

allkirjastatud digitaalselt